



Bruxelles, den 1. december 2023
(OR. en)

16040/23

**Interinstitutionel sag:
2023/0227(COD)**

**AGRI 749
AGRILEG 314
SEMENCES 109
PHYTOSAN 119
FORETS 188
CODEC 2279
IA 340**

NOTE

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanters Komité (1. afdeling)/Rådet
Komm. dok. nr.:	11503/23
Vedr.:	Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om produktion og markedsføring af planteforneringsmateriale i Unionen, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/2031, 2017/625 og 2018/848 og om ophævelse af Rådets direktiv 66/401/EØF, 66/402/EØF, 68/193/EØF, 2002/53/EF, 2002/54/EF, 2002/55/EF, 2002/56/EF, 2002/57/EF, 2008/72/EF og 2008/90/EF (forordningen om planteforneringsmateriale) – Situationsrapport

I. INDLEDNING

1. Den 5. juli 2023 vedtog Kommissionen to tæt forbundne lovgivningsforslag om revision og ajourføring af reglerne for produktion og markedsføring af planteforneringsmateriale (PRM) og forstligt forneringsmateriale (FRM) i EU. De er en del af Kommissionens fødevarer- og biodiversitetspakke, som er en række lovgivningsforslag, der også omfatter jordbundens sundhed, nye genomteknikker og den delvise revision af affaldsrammedirektivet. De blev forelagt Rådet den 6. juli 2023.

2. På nuværende tidspunkt omfatter lovgivningen et direktiv om den fælles sortliste over landbrugsplantearter og 11 markedsføringsdirektiver om frø, planteformeringsmateriale og førstligt formeringsmateriale. Nogle af direktiverne går tilbage til 1960'erne. Denne fragmentering af reglerne forårsager forskellig gennemførelsespraksis i medlemsstaterne og medfører en stor administrativ byrde for de kompetente myndigheder og operatører. Desuden mangler den nuværende lovgivning sammenhæng med anden lovgivning om plantesundhed, offentlig kontrol og GMO'er, er forældet ud fra et videnskabeligt synspunkt og kræver innovation for at fremme forbedrede sorter og tilpasse sig de nye klimaudfordringer med henblik på at opfylde målene i den grønne pagt, navnlig jord til bord-strategien og biodiversitetsstrategien.
3. Forslaget om planteformeringsmateriale¹ indfører en ny lovgivningsmæssig tilgang, da det erstatter ti markedsføringsdirektiver med én enkelt forordning. Formålet er navnlig:
 - at forenkle den retlige ramme gennem klare og harmoniserede regler
 - at lette det tekniske fremskridt med henblik på at fremme digitale og nye teknologier som f.eks. anvendelse af biomolekylære teknikker
 - at mindske den administrative byrde
 - at sikre tilgængeligheden af planteformeringsmateriale af høj kvalitet, der er tilpasset udviklingen i landbrugs- og miljøforhold
 - at garantere fødevarerforsyningsikkerhed, bevaring af plantegenetiske ressourcer og beskyttelse af biodiversiteten og
 - at forbedre sammenhængen med den offentlige kontrol og plantesundhedslovgivningen.

¹ 11502/23 + ADD 1.

Den nye forordning omfatter frø og alle andre former for materiale bestemt til vegetativ formering af hele planter. Den omfatter ikke forstligt formeringsmateriale, prydplanter, planteformeringsmateriale, der eksporteres til tredjelande, eller planteformeringsmateriale bestemt til andre ikkemarkedsføringsformål.

4. I Europa-Parlamentet har Udvalget om Landbrug og Udvikling af Landdistrikter hovedansvaret, og Herbert Dorfmann (EPP, Italien) er blevet udpeget til ordfører. Hans udkast til betænkning blev offentliggjort den 10. november 2023. Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevarer sikkerhed vil afgive udtalelse.

II. STATUS FOR ARBEJDET I RÅDETS FORBEREDENDE ORGANER

1. Kommissionen forelagde forslaget og konsekvensanalysen² heraf på en uformel videokonference mellem medlemmerne af Gruppen vedrørende Genressourcer og Innovation i Landbruget (i det følgende benævnt "gruppen") den 6. juli 2023, som blev efterfulgt af en forelæggelse på samlingen i Rådet (landbrug og fiskeri) den 25. juli 2023.
2. Gennemgangen og de detaljerede drøftelser af artiklerne i forslaget fortsatte mellem september og december 2023. Under det spanske formandskab har gruppen på i alt tre møder fokuseret på at gennemgå og drøfte forslagets artikel 1-22.

VIGTIGSTE SPØRGSMÅL OG FREMSKRIDT

3. Delegationerne har både mundtligt og skriftligt fremsat et stort antal tekniske bemærkninger til hele teksten til forslaget. Som anført ovenfor har det spanske formandskab arbejdet på en revideret tekst til artikel 1-22 og har forsøgt at imødekomme de fleste af disse bemærkninger med henblik på at udvikle og præcisere indholdet af disse artikler.

² 11694/23.

a) **Generelle bemærkninger**

Delegationerne støtter generelt forslaget hovedmål om at præcisere den nuværende lovgivning om produktion og markedsføring af planteformeringsmateriale, øge sammenhængen og gøre det muligt at indføre ny videnskabelig og teknisk udvikling. De glæder sig også over, at de to grundpiller i det nuværende system (sortsregistrering og -certificering) bibeholdes.

Delegationerne peger i deres generelle bemærkninger på flere områder, hvor bestemmelserne skal uddybes og præciseres:

– **Administrativ byrde**

På grundlag af forslaget indhold mener mange delegationer, at den administrative byrde for operatører og kompetente myndigheder vil stige på visse områder og blive uforholdsmæssig stor.

Forslaget indeholder da også supplerende rapporterings- og revisionskrav for de kompetente myndigheder og et stort antal godkendelser eller registreringsforpligtelser for professionelle operatører, hvilket øger bureaukratiet betydeligt. Indførelsen af tilsyns- og kontrolkrav for områder, der endnu ikke er reguleret, såsom godkendelse til omemballering og ometikettering eller godkendelse til produktion af bestemte typer materiale, øger også den administrative byrde.

– **Retligt instrument/Kommissionens beføjelser**

Forslaget samler en lang række af de nuværende direktiver i én enkelt forordning. Nogle delegationer er af den opfattelse, at dets bestemmelser ofte er vage, og at det indeholder et stort antal delegerede retsakter og gennemførelsesretsakter, hvilket risikerer at skabe retsuskikkerhed, større fragmentering og manglende sammenhæng med de nuværende nationale regler. Disse delegationer er af den opfattelse, at det er nødvendigt at finde en balance mellem større harmonisering og fleksibilitet med hensyn til nationale krav.

– **Anvendelse**

Forordningen vil finde anvendelse tre år efter dens ikrafttræden. Denne tidsplan synes imidlertid at være for kort for nogle delegationer, da forordningen indeholder mange bestemmelser om gennemførelsesretsakter. Disse delegationer hævder, at medlemsstaterne vil have brug for mere tid, da de skal vedtage yderligere nationale retsakter.

– **Medtagelse i forordningen om offentlig kontrol**

Fordelene og ulemperne ved at indsætte lovgivningen om planteforermingsmateriale i anvendelsesområdet for forordning (EU) 2017/625 (forordningen om offentlig kontrol) kræver yderligere analyse. Delegationerne frygter, at ulemperne kan opveje fordelene, da dette vil øge den administrative og finansielle byrde for de kompetente myndigheder som følge af nye revisions- og rapporteringsforpligtelser.

– **Undtagelser**

Nogle delegationer udtrykte bekymring over de undtagelser fra registrering, der gives til heterogent materiale, der anvendes til konventionelt landbrug, samt undtagelser for udveksling af frø mellem landbrugere og for planteforermingsmateriale, der markedsføres til slutbrugere.

– **VSCU/DUS**

Mange delegationer sætter spørgsmålstegn ved forpligtelserne med hensyn til vurdering af VSCU (bæredygtighedsdyrknings- og brugsværdien) for frugt- og grøntsagsarter.

Omkostningerne ved at udføre VSCU-test af sorter af frugt- og grøntsagsarter og den komplekse tilrettelæggelse af sådanne test kan være uholdbare for mellemstore og små forædlingsvirksomheder. Desuden er der tvivl om anerkendelsen af alle test med hensyn til DUS (selvstændighed, ensartethed og stabilitet) og VCU (dyrknings- og brugsværdi), der udføres af andre medlemsstater, på grund af forskellige klimaforhold og det nuværende kvalitetskontrollsystem.

b) Bemærkninger til artikel 1-22

Delegationerne har navnlig fremsat følgende bemærkninger:

– **Genstand (artikel 1)**

Det er ikke klart, om denne forordning bør indeholde bestemmelser om kontrol af dyrkningsbetingelser eller anvendelse af planteformeringsmateriale til andre formål end produktion af fødevarer, foder og andre produkter.

– **Anvendelsesområde (artikel 2)**

Der er behov for en præcisering af kravene til medtagelse af nye arter i denne forordnings anvendelsesområde. Nogle lande anmodede også om, at der indføres en klausul om, at visse former for planteformeringsmateriale, der ikke er rettet mod kommerciel udnyttelse af en sort, er udelukket fra forordningens anvendelsesområde, den såkaldte "lukkede kredsløb"-klausul.

– **Definitioner (artikel 3)**

Nogle definitioner skal omformuleres for at præcisere visse aspekter, navnlig definitionen af "slutbrugere", "bevaringssort", "officielt anerkendt beskrivelse", "kvalitetsskadedører", "markedsføring", "afvigende type" og "hybridsort", og andre skal tilpasses definitionerne i plantesundhedslovgivningen (f.eks. "professionel operatør" og "frø") eller OECD's frøordninger. Endelig anmodede mange delegationer om at lade "multiklonale blandinger" udgå. Definitionerne vil blive taget op til overvejelse igen på baggrund af en komplet første gennemgang af de relevante artikler.

– **Generelle krav vedrørende produktion og markedsføring (artikel 5-10)**

Planteforneringsmateriale af arter, der er opført i bilag 1, må kun produceres og markedsføres, hvis arten er registreret i et nationalt eller europæisk sortsregister, og kun hvis den tilhører følgende kategorier (præbasisfrø, basisfrø, certificeret frø og standardfrø). Udelukkelsen af kommercielle frø drøftes stadig. Undtagelserne fra registrering gælder for heterogent materiale, planteforneringsmateriale, der markedsføres til slutbrugere, eller mellem bevaringsnetværk og udveksling af frø mellem landbrugere.

Udvalgte kloner og polyklonalt planteforneringsmateriale kan også optages i specifikke registre og produceres og markedsføres i henhold til særlige regler. Nogle delegationer påpegede, at sådanne bestemmelser ikke bør finde anvendelse på kloner eller multiklonale blandinger.

En professionel operatør kan af den kompetente myndighed få tilladelse til at certificere planteforneringsmateriale for præbasismateriale, basismateriale eller certificeret materiale eller præbasisfrø, basisfrø eller certificeret frø under officielt tilsyn. I den forbindelse anmodede nogle delegationer om, at muligheden for at afvise tilladelser til visse følsomme aktiviteter bevares. Desuden anførte de, at de kun kan støtte certificeringen af planteforneringsmateriale under officielt tilsyn, hvis de detaljerede regler for kontrol forbliver en national kompetence. Nogle delegationer har også anmodet om at tilpasse disse bestemmelser til forordningen om offentlig kontrol.

– **Etikettering (artikel 15-20)**

Der fastsættes regler for etiketteringen af planteforneringsmateriale for at sikre, at det identificeres korrekt. Delegationerne har anmodet om en præcisering af visse aspekter, navnlig med hensyn til overholdelse af forpligtelserne vedrørende plantepas i plantesundhedslovgivningen og vedrørende specifikke krav til forskellige typer af planteforneringsmateriale med obligatorisk etikettering.

– **Blandinger af frø (artikel 21 og 22)**

En række delegationer anmodede om muligheden for at lave blandinger af frø, også med arter, der er opført i bilag I, del B, og med andre arter, der ikke er omfattet af denne forordning, da det i øjeblikket er muligt med den gældende lovgivning.

4. Formandskabet planlægger at fortsætte disse drøftelser i de kommende uger og vil arbejde på en tekst fra formandskabet. Formandskabet vil holde endnu en uformel videokonference mellem gruppens medlemmer den 19. og 20. december 2023 med henblik på at forelægge formandskabets forslag til omformulering³ af de artikler, der indtil videre er blevet gennemgået, med det formål at udvikle og præcisere deres indhold.
 5. På baggrund af fremskridtene under det spanske formandskab planlægger det kommende belgiske formandskab at fortsætte arbejdet med denne sag på teknisk plan.
 6. I lyset af ovenstående opfordres Rådet til at notere sig de fremskridt, der er gjort med gennemgangen af forslaget, og udveksle synspunkter.
-

³ 16295/23 (offentliggøres snart).